

„PS.smile” mokymo programos struktūra ir metodika

„Ps.smile“ mokymo programos trukmė – 50 darbo valandų (įskaitant ir individualų darbą). Kiekvienas projekto partneris gali adaptuoti mokymo programą pagal poreikį atsižvelgiant į savo tikslinę auditoriją ir sutrumpinti programą iki 40 valandų arba į ją neįtraukti individualiam darbui skirtų valandų.

Mokymo būdas	Tema	Trukmė	Tikslai Baigę kursą, besimokantieji gebės:	Šaltiniai ir literatūra
Kontaktinis arba nuotolinis sinchroninis mokymas	„PS.smile“ požiūris ir Socialinis emocinis ugdymas (SEU)	3 val.	<ul style="list-style-type: none"> - Paaiškinti ir aptarti pagrindinius „PS.smile“ pasirinktus ir naudojamus teorinius modelius: CASEL modelis: „Bendradarbiavimas akademiniu, socialiniu ir emociniu ugdymo srityse“ ir „Pozityvios jaunimo raidos modelis“; - Apibūdinti SEU mokymo programų mokymosi standartus; - Apibūdinti „PS.smile“ ypatybes (išskirtinumus); - Susieti „Universalaus mokymosi ir veiklos dizaino“ (angl. <i>UDL</i>) principus ir „PS.smile“ požiūri; - Apibūdinti „PS.smile“ veiklų lentelę ir galimas adaptacijas, veiklas pritaikant tam tikroms mokinii grupėms. 	<ul style="list-style-type: none"> - Pirmos temos pristatymas (PS.smile metodinė medžiaga)
Kontaktinis arba nuotolinis asynchroninis mokymas		2 val.	<ul style="list-style-type: none"> - Apibūdinti keturias „PS.smile“ veiklos sritis; - Apibūdinti keturių „PS.smile“ veiklos sričių kryptis; - Apibūdinti keturių „PS.smile“ veiklos sričių tikslus; - Paaiškinti, kaip „PS.smile“ programa atitinka mokymosi standartus. 	<ul style="list-style-type: none"> - „CASEL“ teorinis modelis - „Teigiamos jaunimo ugdymo programos“ struktūra - „PS.smile“ projekto metodinė medžiaga - „CAST“ universalaus mokymosi ir veiklos dizaino gairės
Individualus darbas		2 val.	<ul style="list-style-type: none"> - Susipažstant su skirtingų šalių SEU švietimo praktika, perskaityti tarptautinę „PS.smile“ ataskaitą ir Nacionalines ataskaitas (rezultatus SEU srityje matomus partnerių šalyse (Lietuva, Portugalija, Italija, Graikija, Bulgarija) (medžiaga pateikiama ir lietuvių kalba): https://smile.emundus.lt/lt/rezultatai/ip1/ - Perskaityti „PS.smile“ metodinės medžiagos 1.1 – 1.4 dalis (https://smile.emundus.lt/lt/rezultatai/ip1_3/) - Naudojantis „PS.smile“ refleksijos šablonu, atliliki individualią refleksiją apie mokytojų mokymą. 	<ul style="list-style-type: none"> - „PS.smile“ lankstinukas - „PS.smile“ tarptautinė ataskaita - „PS.smile“ refleksijos šablonas

„PS.smile” mokymo programos struktūra ir metodika

Kontaktinis arba nuotolinis sinchroninis mokymas	Šypsokis sau: Savęs suvokimas	2 val.	<ul style="list-style-type: none"> - Susipažinti su intelekto įvairovės sąvoka; - Atskirti socialinį emocinį ugdymą (SEU) nuo emocinio intelekto; - Apsvarstyti emocinio intelekto sąvoką; - Paaškinti skirtumą tarp emocijų ir jausmų; - Pagrįsti savivokos įgūdžių ugdymo svarbą SEU mokymo programoms. 	- Antros temos pristatymas
Kontaktinis arba nuotolinis asynchroninis mokymas			<ul style="list-style-type: none"> - Apibūdinti „Šypsokis sau“ sritį; 	

„PS.smile” mokymo programos struktūra ir metodika

			<ul style="list-style-type: none"> - Apibūdinti „Šypsokis sau“ tikslus; - Paaiškinti „Šypsokis sau“ veiklas. 	
Individualus iššūkis		4 val.	<ul style="list-style-type: none"> - Savarankiškai atlikti dvi „Šypsokis sau“ veiklas; - Pasirinkti ir įgyvendinti dvi „Šypsokis sau“ veiklas kartu su mokiniu ar mokinį grupė; - Keisti veiklos lenteles, veiklą pritaikant įvairių poreikių vaikams; - Naudojantis „PS.smile“ iššūkio šablonu, apsvarstyti „Šypsokis sau“ veiklų privalumus ir trūkumus ugdant suaugusiujų ir vaikų savivoką; - Naudojantis „PS.smile“ mokymo programos testavimo šablonu, apsvarstyti „Šypsokis sau“ veiklų taikymą švietime. 	<ul style="list-style-type: none"> - Pirma „PS.smile“ mobilių programėlės užduotis - Antra „PS.smile“ mobilių programėlės užduotis - „PS.smile“ iššūkio šablonas - „PS.smile“ mokymo programos testavimo šablonas
Individualus darbas		2 val.	<ul style="list-style-type: none"> - Nagrinėti teorinę medžiagą apie intelekto įvairovę; - Nagrinėti teorinę medžiagą apie emocinių intelektą. - Perskaityti „PS.smile“ metodinės medžiagos 2.1-2.2 dalis (https://smile.emundus.lt/ltrrezultatai/tp1_3/) - Nagrinėti „PS.smile“ metodinę medžiagą: „Šypsokis sau“ veiklos sričių ir veiklų pritaikymą pasitelkiant veiklos lenteles; - Ižvelgti Šypsokis sau“ tikslų, veiklų ir pedagoginės praktikos ryšį; - Naudojantis „PS.smile“ refleksijos šablonu, atlikti individualią refleksiją apie mokytojų mokymą. 	<ul style="list-style-type: none"> - „PS.smile“ refleksijos šablonas
Kontaktinis arba nuotolinis sinchroninis mokymas	Šypsokis visuomenei:	2 val.	<ul style="list-style-type: none"> - Apmąstyti empatijos sąvoką; - Paaiškinti skirtumą tarp užuojautos ir empatijos; - Nagrinėti proto teoriją ir vaikų proto vystymasi; - Paaiškinti kitų žmonių ir visuomenės suvokimo svarbą SEU plėtojimui. 	<ul style="list-style-type: none"> - Trečios temos pristatymas
Kontaktinis arba nuotolinis asynchroninis mokymas	Kitų žmonių bei visuomenės suvokimas	1 val.	<ul style="list-style-type: none"> - Apibūdinti „Šypsokis visuomenei“ kryptį; - Apibūdinti „Šypsokis visuomenei“ tikslus; - Paaiškinti „Šypsokis visuomenei“ veiklas. 	<ul style="list-style-type: none"> - Trečios temos mokymų metu nagrinėta literatūra

„PS.smile” mokymo programos struktūra ir metodika

Individualus iššūkis		4 val.	<ul style="list-style-type: none"> - Savarankiškai atliki dvi „Šypsokis visuomenei“ veiklas; - Įgyvendinti dvi „Šypsokis visuomenei“ veiklas kartu su mokiniu ar mokinii grupė; - Naudojantis „PS.smile“ iššūkio šablonu, apsvarstyti „Šypsokis visuomenei“ veiklų privalumus ir trūkumus ugdant vaikų ir suaugusiųjų suvokimą apie kitus žmones ir visuomenę; - Naudojantis „PS.smile“ mokymo programos testavimo šablonu, apsvarstyti „Šypsokis visuomenei“ veiklų taikymą švietime. 	<ul style="list-style-type: none"> - Trečia „PS.smile“ mobilios programėlės užduotis - Ketvirta „PS.smile“ mobilios programėlės užduotis - „PS.smile“ iššūkio šablonas - „PS.smile“ mokymo programos testavimo šablonas
Individualus darbas		2 val.	<ul style="list-style-type: none"> - Nagrinėti teorinę medžiagą apie empatiją ir užuojautą; - Nagrinėti teorinę medžiagą apie proto teoriją; - Nagrinėti „PS.smile“ metodinę medžiagą: veiklos sričių „Šypsokis visuomenei“ ir veiklų pritaikymą pasitelkiant veiklos lenteles; - Ižvelgti „Šypsokis visuomenei“ tikslų, veiklų ir pedagoginės praktikos ryšį; - Naudojantis „PS.smile“ refleksijos šablonu, atliki individualią refleksiją apie mokytoju mokymą. <p>https://smile.emundus.lt/lit/rezultatai/ip1_3/</p>	- „PS.smile“ refleksijos šablonas
Kontaktinis arba nuotolinis sinchroninis mokymas	Šypsokis dabarčiai ir ateičiai: Savęs valdymas	2 val.	<ul style="list-style-type: none"> - Apibréžti socialinę kompetenciją; - Apibūdinti socialiniai emociniai gebėjimai grindžiamą sprendimų priėmimą; - Nagrinėti Carol Dweck idėjas apie maštyseną; - Susieti klajoklio nervo teoriją (angl. <i>Polyvagal theory</i>) su kasdieniu ugdymo įstaigų gyvenimu; - Pagrįsti savitvardos įgūdžių ugdymo svarbą SEU ugdymo programoms. 	- Ketvirtos temos pristatymas
Kontaktinis arba nuotolinis asynchroninis mokymas		1 val.	<ul style="list-style-type: none"> - Apibūdinti „Šypsokis dabarčiai ir ateičiai“ kryptį; - Apibūdinti „Šypsokis dabarčiai ir ateičiai“ tikslus; - Paaiskinti „Šypsokis dabarčiai ir ateičiai“ veiklas. 	Ketvirtos temos mokymų metu nagrinėta literatūra

„PS.smile” mokymo programos struktūra ir metodika

Individualus iššūkis		4 val.	<ul style="list-style-type: none"> - Savarankiškai atliki dvi „Šypsokisabarčiai ir ateiciniai“ veiklas; - Įgyvendinti dvi „Šypsokisabarčiai ir ateiciniai“ veiklas kartu su mokiniu ar mokinį grupė; - Naudojantis „PS.smile“ iššūkių šablonu, apsvarstyti „Šypsokisabarčiai ir ateiciniai“ veiklų privalumus ir trūkumus ugdant vaikų ir suaugusiųjų savitvardą; - Naudojantis „PS.smile“ mokymo programos testavimo šablonu, apsvarstyti „Šypsokisabarčiai ir ateiciniai“ veiklų taikymą švietime. 	<ul style="list-style-type: none"> - Penka „PS.smile“ mobilios programėlės užduotis - Šešta „PS.smile“ mobilios programėlės užduotis - „PS.smile“ iššūkio šablonas - „PS.smile“ mokymo programos testavimo šablonas
Individualus darbas		2 val.	<ul style="list-style-type: none"> - Nagrinėti teorinę medžiagą apie socialinius igūdžius ir socialinę kompetenciją; - Nagrinėti teorinę medžiagą apie socialiniai emociniai gebėjimais grindžiamą sprendimų priemimą; - Nagrinėti teorinę medžiagą, susijusią su Carol Dweck idėjomis apie mąstyseną; - Nagrinėti teorinę medžiagą apie klajoklio nervo teoriją (angl. Polyvagal theory); - Nagrinėti „PS.smile“ metodinę medžiagą: veiklos sričių „Šypsokisabarčiai ir ateiciniai“ ir veiklų pritaikymą pasitelkiant veiklos lentelės; - Ižvelgti „Šypsokisabarčiai ir ateiciniai“ tikslų, veiklų ir pedagoginės praktikos ryšį; - Naudojantis „psSMILE“ refleksijos šablonu, atliki individualią refleksiją apie mokytojų mokymą. 	<ul style="list-style-type: none"> - „PS.smile“ refleksijos šablonas
Kontaktinis mokymas arba nuotolinis darbas grupėje	Šypsokis kitiems:	2 val.	<ul style="list-style-type: none"> - Apsvarstyti jvairovės ir įtraukties sąvokas; - Nagrinėti komandinio darbo idėją; - Apibūdinti puikių vietų idėją; - Pagrįsti teigiamų santykų puoselėjimo svarbą SEU ugdymo programoms. 	<ul style="list-style-type: none"> - Penktos temos pristatymas
Kontaktinis arba nuotolinis asinchroninis mokymas	Teigiamų santykų puoselėjimas	1 val.	<ul style="list-style-type: none"> - Apibūdinti veiklos srities „Šypsokis kitiems“ kryptį; - Apibūdinti „Šypsokis kitiems“ tikslus; - Paaiskinti „Šypsokis kitiems“ veiklas. 	<ul style="list-style-type: none"> - Penktos temos mokymų metu nagrinėta literatūra

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

„PS.smile” mokymo programos struktūra ir metodika

Individualus iššūkis		4 val.	<ul style="list-style-type: none">- Savarankiškai atlikti dvi „Šypsokis kitiems“ veiklas;- Igyvendinti dvi „Šypsokis kitiems“ veiklas kartu su mokiniu ar mokinį grupė;- Naudojantis „PS.smile“ iššūkio šablonu, apsvarstyti „Šypsokis kitiems“ veiklų privalumus ir trūkumus ugdant vaikų ir suaugusiųjų gebėjimus puoselėti teigiamus santykius;- Naudojantis „PS.smile“ mokymo programos testavimo šablonu, apsvarstyti „Šypsokis kitiems“ veiklų taikymą švietime.	<ul style="list-style-type: none">- Septinta „PS.smile“ mobiliųjų programėlių užduotis- Aštunta „PS.smile“ mobiliųjų programėlių užduotis- „PS.smile“ iššūkio šablonas- „PS.smile“ mokymo programos testavimo šablonas
----------------------	--	--------	---	---

„PS.smile“ mokymo programos struktūra ir metodika

Individualus darbas		2 val.	<ul style="list-style-type: none"> - Nagrinėti teorinę medžiagą apie įvairovę ir ištraukti; - Nagrinėti teorinę medžiagą apie komandinį darbą; - Nagrinėti teorinę medžiagą apie tvarias puikias vietas; - Nagrinėti „PS.smile“ metodinę medžiagą: veiklos sričių „Šypsokis kitiems“ ir veiklų pritaikymą pasitelkiant veiklos lenteles; - Ižvegti „Šypsokis kitiems“ tikslų, veiklų ir pedagoginės praktikos ryšį; - Naudojantis „PS.smile“ refleksijos šablonu, atlikti individualią refleksiją apie mokytojų mokymą. 	- „PS.smile“ refleksijos šablonas	
Pristatymas vietoje	Šypsokimės kartu: Reflektivus vertinimas Savieji ir kitų žmonių socialiniai emociniai įgūdžiai	2 val.	<ul style="list-style-type: none"> - Apsvarstyti „PS.smile“ projekto metu nagrinėjamas sąvokas: tikslai, ištekliai, veiklos, produktai, rezultatai ir pokyčių lygmenys; - Apibūdinti kokybinius ir kiekybinius socialinio emocinio ugdymo įgūdžių vertinimo procesus ir priemones; - Apibūdinti įsivertinimo priemones naudojamas taikant socialinį emocinį ugdymą; - Apibūdinti tiesioginių ir netiesioginių vaiko socialinių emocinių mokymosi įgūdžių pokyčių vertinimo priemones. 	Šeštos temos mokymo metu nagrinėta literatūra	
Kontaktinis arba nuotolinis asinchroninis mokymas		2 val.	<ul style="list-style-type: none"> - Apibūdinti socialinių emocinių mokymosi įgūdžių įsivertinimo priemones; - Apibūdinti socialinių emocinių mokymosi įgūdžių pokyčių vertinimo priemones; - Apsvarstyti kokybinio ir kiekybinio socialinių emocinių mokymosi įgūdžių pokyčių vertinimo svarbą. 		
Individualus iššūkis		4 val.	<ul style="list-style-type: none"> - Išbandyti socialinio emocinio mokymosi įgūdžių įsivertinimo priemones; - Kartu su mokiniais kurti socialinio emocinio mokymosi įgūdžių vertinimo priemones; - Vertinti mokiniių socialinio emocinio mokymosi įgūdžius. 	- „PS.smile“ refleksijos šablonas	

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

„PS.smile“ mokymo programos struktūra ir metodika

Individualus darbas	2 val.	<ul style="list-style-type: none">- Naudojantis „PS.smile“ refleksijos šablonu, atlikti individualią refleksiją apie mokytojų mokymą;- Naudojantis „PS.smile“ planavimo šablonu, planuoti „PS.smile“ mokymo programos įgyvendinimą pedagoginėje praktikoje.	- „PS.smile“ planavimo šablona
---------------------	--------	--	--------------------------------

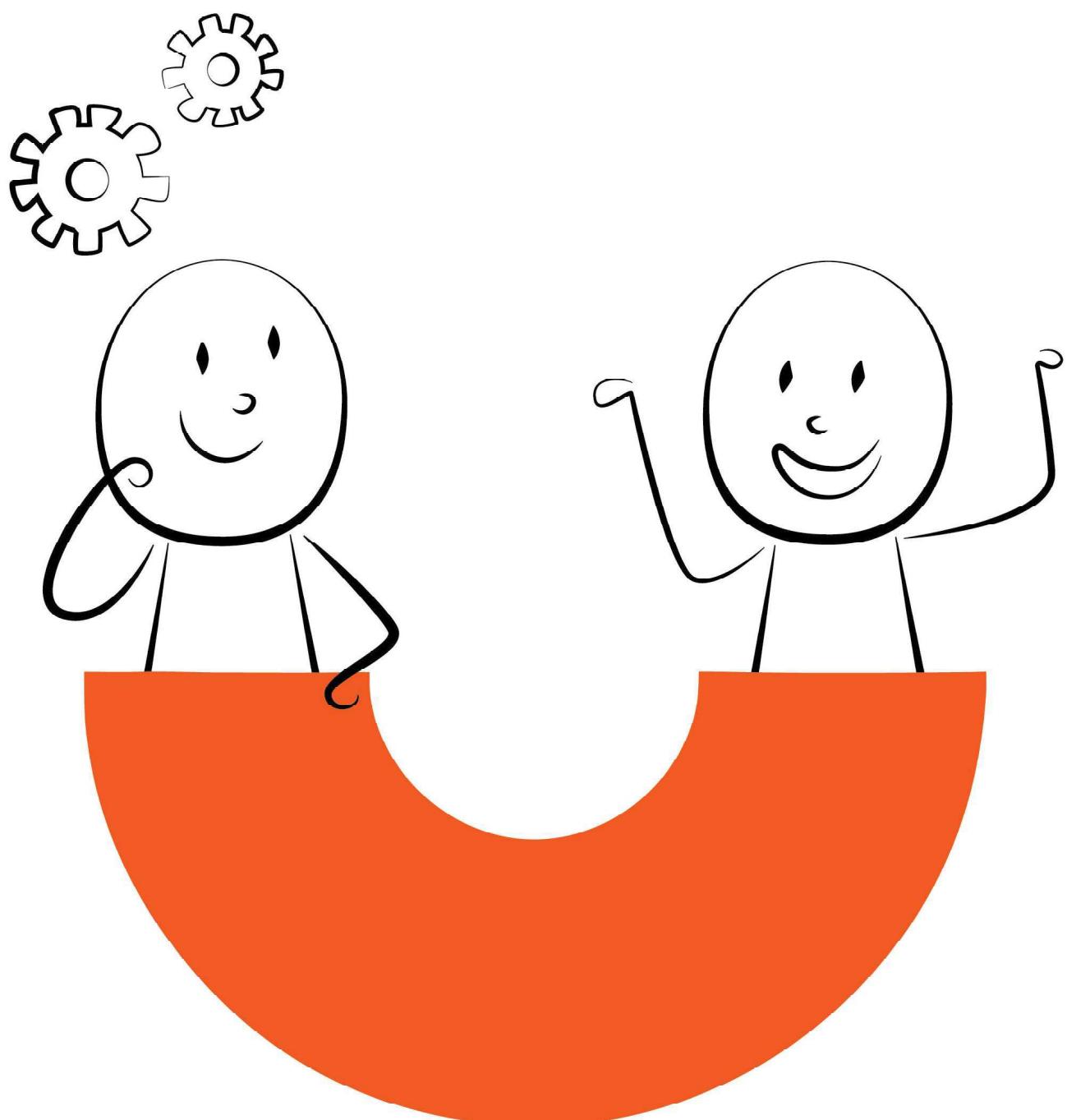

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

„PS.smile” mokymo programos struktūra ir metodika

III DALIS

MOKYMO SI PROGRAMA

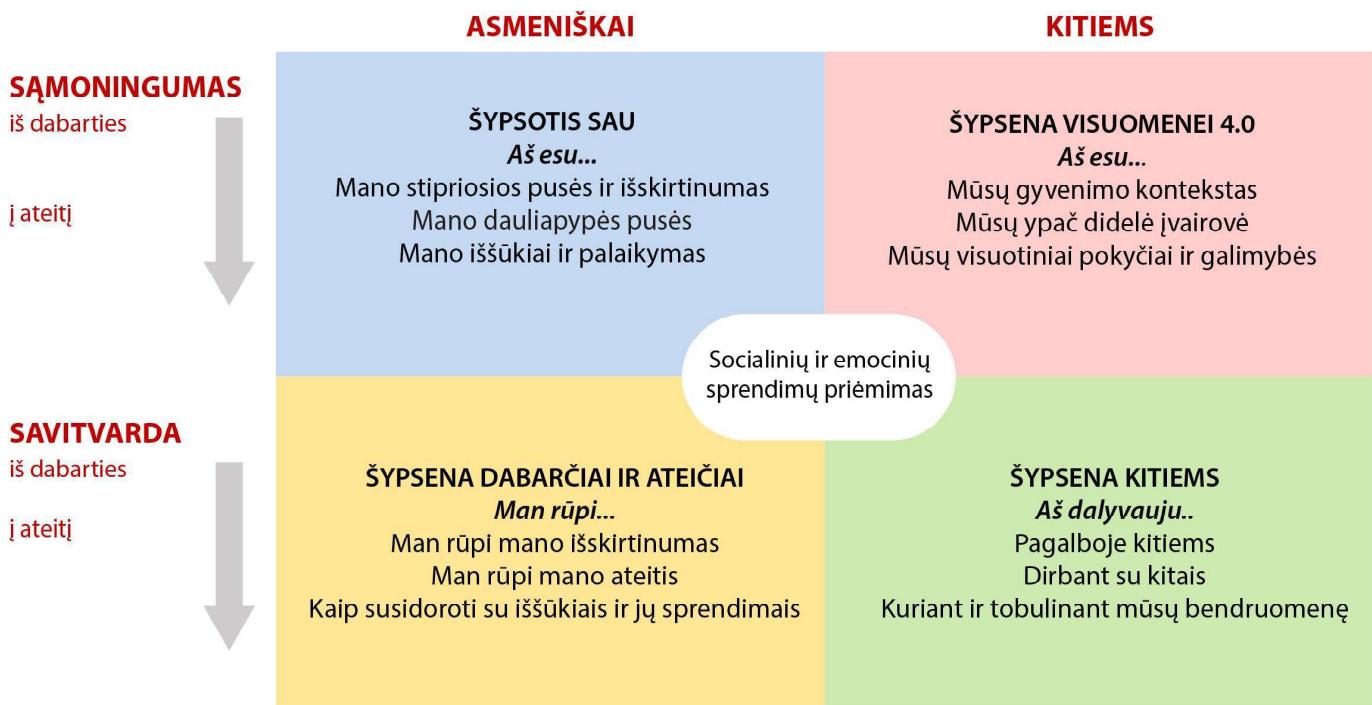

3.1 | MOKYMO PROGRAMOS MODELIS

VEIKLOS SRIČIŲ APIBRĖŽIMAS REMIANTIS MŪSŲ ĮŽVALGOMIS

Veiklos sričių tikslai kurti atsižvelgiant į tarptautiniuose moksliniuose tyrimuose pateiktus pasiūlymus bei teorinius metodus. 1 pav. pateikta veiklos sričių santrauka.

Veiklos sričių tikslai:

1 paveikslėlis. PS.smile veiklos sričių santrauka

SAVIVOKA: ŠYPSOKIS SAU

Mokomosios veiklos tikslai: Gilinti žinias apie vaiko asmenybę: stipriasių puses, preferencijas, pomėgius, svajones, viltis, optimizmą, drąsą ir jų įtaką gyvenimui.

Svarbu: Pažinti ir kurti įvairias socialinių ir emocinių kompetencijų suvokimo idėjas ir daugiau dėmesio skirti tolimesnei asmeninei raidai ir asmeniniams ištakliams, pavyzdžiui, tėvams, mokytojams ir draugams.

SAVITVARDA: ŠYPSOKIS DABARČIAI IR ATEIČIAI

Mokomosios veiklos tikslai: Skatinti socialinių ir emocinių strategijų, kurias vaikai gali pasitelkti pristatydami save, kūrimą.

Svarbu: Mokymosi strategijų, padedančių atrasti naujus būdus suprasti savo mintis ir jausmus, kūrimas; planuoti strategijas, padedančias siekti tikslų ir priimti atsakingus sprendimus, vedančius asmeninio tobulėjimo link.

SĄMONINGUMAS – VISUOMENĖ: ŠYPSOKIS VISUOMENEI 4.0

Mokomosios veiklos tikslai: Gilinti žinias apie socialinius ir emocinius vaiko aplinkos aspektus, galinčius turėti įtakos tolimesniams jo gyvenimui.

Svarbu: Suprasti bei suvokti emocinius ir kognityvinius aspektus, padedančius apibūdinti kitus žmones, bei šiu aspektų įtaką mintims ir jausmams; Atpažinti pokyčius ir galimybes, reikalingas tapti pasaulio piliečiais.

SANTYKIŲ SU KITAIS VALDYMAS: ŠYPSOKIS KITIEMS

Mokomosios veiklos tikslai: Ugdysi socialines ir emocines kompetencijas, leidžiančias kurti pozityvius santykius su kitaais, ir taip aktyviai dalyvauti bendruomenės gyvenime bei įgyti žinių apie tvarumo tikslus.

Svarbu: ieškoti ir kurti jvairius mąstymo ir bendravimo būdus; ieškoti efektyvių strategijų, leidžiančių prisidėti prie jvairovės kūrimo.

„PS.smile“ pasirinkimas

Pateiktame paveikslėlyje – emociniai ir socialiniai komponentai įtraukiami į visas veiklos sritis. Atsakingas sprendimų priėmimas ir laiko perspektyva laikomi sudėtinėmis veiklos sričių dalimis, susijusiomis su kasdieninio gyvenimo situacijų suvokimu ir valdymu.

DÉMESYS INOVACIJOMS

Gerai suprantama, jog dabartinis neužtikrintumas kelia pavojų žmonių gerovei ir mažina galimybę dalyvauti visuomenės gyvenime bei reikalauja jvairių idėjų bei vizijų įtraukimo. Parengtos mokymo programos daugiau dėmesio skiria dabartinio, o ne būsimo gyvenimo valdymui. Todėl siekiama socialines ir emocines kompetencijas taikyti ateities planavimui ir problemų, su kuriomis vaikai susidurs ateityje, sprendimui.

Ypatingas dėmesys skiriamas keturių sričių veikloms ir jų pristatymui pasitelkiant ateities tikslų perspektyvą, leidžiančią reguliuoti sprendimų priėmimo procesą.

Laiko perspektyva – būdai, kuriais žmonės suvokia ir interpretuoja gyvenimiškas patirtis (Zimbardo ir Boyd, 1999); skirtinį laikotarpių tēstinumo samprata: praeities, dabarties ir ateities (Savickas, 1997).

Apibrézimai, randami literatūros šaltiniuose, ateities laiko perspektyvą apibūdina kaip gebėjimą įsivaizduoti savo ateitį bei numatyti mokslinių ir akademinių tikslų pasiekimą (Peetsma, 2000; Peetsma ir van der Veen, 2011).

Ateities laiko perspektyvą susiję su būsimos asmenybės, jos savybių, jausmų ir elgesio kūrimu; mąstymu apie ateities tikslus ir jų pasekmes; ateities baime, viltimi ir užsibrėžtų tikslų siekimu.

The PS.smile choice

Orientuodamiesi į ateitį, užsibrėždami tikslus, numatydamas galimus problemų sprendimo būdus, jvairaus amžiaus žmonės ugdo motyvaciją ir atsakingo sprendimų priėmimo įgūdžius, padedančius siekti šių tikslų.

Orientavimasis į ateitį – esminis principas, į kurį reikia atsižvelgti norint padėti vaikams kurti savo ateitį ypač dabar, kai pasaulis, kuriame gyvename, yra nenuuspėjamasis.

TIKSLŲ UŽSIBRĖŽIMAS

Sutelkite dėmesį į

ŠYPSAUSI SAU

Aš... ■ Mano stiprybės ir unikalumas ■ Diaugialypis „aš“ ■ Iššūkiai ir parama

Pagrindiniai tikslai

Ugdysi gebėjimą įgulti žinių ir sąmoningumą apie stiprybes (jausmus, emocijas, asmeninius išteklius), skatinančias rūpintis ateitimis.

Daugiau dėmesio skirti galimoms pasekmėms, galimybėms ir ištekliams.

Pažinti bei tyrinėti jausmų ir emocijų kilmę ir jų įtaką kasdieniam gyvenimui (mokykloje, namuose ir t.t.)

- Suprasti savo emocijas ir jausmus (mokėti juos apibūdinti ir skirti) bei juos atpažinti (jvardinti);
- Suprasti emocijų ir jausmų įtaką mąstymui bei elgesiui; suvoki savo emocijas ir jų išraiškos būdus (apibūdinti patiriamus jausmus ir elgesj);
- Suprasti emocijų ir elgesio „žadintojus“ bei atpažinti fizinius, emocijų sukeliamus, pojūčius (adrenaliną, baimę, drebulį);
- Atrasti savo jausmų išraiškos ir interpretacijos unikalumą (kiekvienas yra unikalus ir skirtinai suvokia emocijas).

Tyrinėti ir suvokti teigiamus žmogiškuosius išteklius

- Pažinti savo žmogiškuosius (optimizmą, viltį, atsparumą, laiko perspektyvą) ir asmeninius išteklius (juos apibūdinti, atskirti ir jvardyti);
- Suprasti asmeninių išteklių įtaką mąstymui ir elgesiui; atrasti savo pozityvius asmeninius išteklius; suprasti jų poveikį ir išraiškos būdą (apibūdinti savo optimizmą, patirtį ir elgesį);

- Atrasti savajį asmeninių išteklių tyrinėjimą ir apmąstymą unikalumą ir jį suvokti kaip pozityvaus mąstymo dalį (apibūdinti juos).

Suprasti pozityvaus mąstymo įtaką asmeniniam klestėjimui:

- Pažinti pozityvaus mąstymo komponentus (emocijas, jausmus ir asmeninius išteklius), apibūdinančius mano asmenybę (mano paveikslą);
- Suprasti, jog pozityvus mąstymas atspindi mano stiprybes ir išteklius, kuriais galiu pasikliauti kasdien (įsivaizduoti savo stiprybes įvairiose situacijose; atpažinti ką naudoju ir ko ne);
- Atpažinti pozityvaus mąstymo komponentus, turinčius įtakos stiprybių vystymuisi (pozityvūs jausmai ir emocijos skatina pomėgių ir potraukijų formavimąsi).

Kurti tolimesnį ateities „aš“

- Žinoti, jog pozityvus mąstymas padeda praplėsti akiratį ir kurti naujas ateities „aš“ versijas (optimizmas padeda ieškant naujų galimybių).
- Atpažinti pozityvaus mąstymo komponentus, j kuriuos turėtų būti atsižvelgiama kuriant ateities „aš“;
- Atpažinti paramą, kuria pasikliaudamas galiu stiprinti ateities „aš“.

Sutelkite dėmesį į

ŠYPSOKIS DABARČIAI IR ATEIČIAI

Man rūpi... ■ Man svarbus mano unikalumas ■ Man svarbi mano ateitis ■ Susidorojimas su iššūkiais ir sprendimų priėmimas

Pagrindiniai tikslai

Gilinti žinias apie vaiko emocijų ir jausmų valdymą; mokytis naudoti strategijas, padedančias atrasti naujus ateities planavimo būdus; planuoti sprendimų priėmimą ir veiksmus, leidžiančius siekti užsibrėžtų tikslų ir tobulinti asmeninius sugebėjimus bei raidą.

Tyrinėti emocijų ir jausmų valdymą

- Suprasti emocijų reguliavimo svarbą ir naudoti strategijas;
- Pažinti ir tyrinėti emocijų ir jausmų valdymo būdus (ką daryti, kai man liūdna, linksma, t.t.);
- Naudoti ir apmąstyti strategijas, leidžiančias teigiamai reaguoti į neigiamas emocijas.

Atrasti ir taikyti būdus, padedančius puoselėti teigiamus išteklius

- Suprasti rūpinimosi teigiamais ištekliais svarbą;
- Atrasti ir naudoti strategijas, leidžiančias puoselėti teigiamus išteklius net ir sudėtingų situacijų ar krizių metu (klausti pagalbos, skirti laiko apmąstymams);
- Apmąstyti ir įvertinti naudingas strategijas, padedančias tausoti teigiamus išteklius.

Tyrinėti ir suprasti būdus, padedančius rūpintis asmeninėmis stiprybėmis (namuose, mokykloje ir t.t.)

- Pažinti savasias stiprybes (pomėgius, potraukius), kurias reikia tausoti, ugdyti ir atrasti;
- Pažinti ir naudoti strategijas, padedančias rūpintis stiprybėmis ir susidoroti su iššūkiais (trumpalaikiai planai, mokyklos keitimas, t.t.);
- Apmąstyti, įvertinti ir naudoti strategijas, padedančias rūpintis stiprybėmis.

Kurti tolimesnį ateities „aš“

- Suprasti pokyčių ir augimo sąvokas bei numatyti galimus ateities „aš“;
- Suprasti pokyčių ir augimo įtaką siekiant tikslų ir laimės (rūpesčius, stresą, jaudulį) ir ieškoti būdų, kaip juos valdyti (su jais susidoroti);
- Numatyti asmeninius ir mokymosi tikslus bei stebėti pasiekta pažangą įgyvendinant juos ir kuriant ateities „aš“;
- Pažinti išteklius ir paramą, kuria galiu pasikliauti siekdamas užsibrėžtų tikslų.

Sutelkite dėmesį į

ŠYPSAUSI VISUOMENEI 4.0

Aš... ■ Gyvenimiškos situacijos ■ Ypatinga įvairovė ■ Pasauliniai pokyčiai ir galimybės

Pagrindiniai tikslai

Gilinti žinias apie socialinius ir emocinius vaiko gyvenimo aspektus, asmeninius išteklius ir vaikų supančią aplinką. Atpažinti bendruomenės pokyčius ir galimybes bei daugiau dėmesio skirti asmeniniam indėliui i pozityvios bendruomenės kūrimą.

Tyrinėti pažįstamų žmonių emocijų ir jausmų kilmę:

- Pažinti mane supančią aplinką ir žmones, su kuriais praleidžiu laiką (žmonės, su kuriais susitinku, jų norai, bendra veikla ir t.t.);
- Pažinti mane supančius žmones ir jų išgyvenimus;
- Suprasti, jog kiekvienas tą patį dalyką išgyvename skirtingai;
- Suprasti emocijų įtaką mano ir kitų elgesiui.

Nagrinėti ir suprasti pozityvaus mąstymo dėka sukauptus asmeninius išteklius:

- Atpažinti teigiamus išteklius, turinčius įtakos santykiams su kita (smalsumą, atjautą, vieningumą, lankstumą ir t.t.); juos apibūdinti ir atskirti;
- Suprasti teigiamų išteklių įtaką mąstymui ir elgesiui (analizuoti linksmas ir liūdnas istorijas);
- Tyrinėti skirtingus būdus, kuriuos pasitelkę įvairių kultūrų atstovai išreiškia jausmus ir emocijas;
- Pripažinti bei vertinti kito identitetą ir unikalumą.

Pažinti bendruomenėms iškylančius iššūkius ir jos pokyčius bei suprasti pozityvaus mąstymo įtaką

- Pažinti bendruomenės pokyčius ir jausmus, kuriuos jos gali sukelti žmogui, nesusipažinusiam su įvairove (socialinė nelygybė, klimato kaita, netikėtos sveikatos problemos);
- Atpažinti galimus iššūkius ir galimybės, besilepiančias pozityvaus mąstymo ir santykų pokyčiuose (atrasti nepažintą talentą);
- Suprasti ir pripažinti, jog mano elgesys gali keisti kito žmogaus mąstymą (jų jausmus) ir padėti užtikrinti kitų bendruomenės narių gerovę.

Tyrinėti pozityvią bendruomenę

- Suprasti ir pripažinti įvairovės vertę ir joje slypinčias galimybės praturtinti save;
- Pažinti ir apmąstyti situacijas, kurių metu pozityvus mąstymas padėjo iškilusius iššūkius paversti galimybe;
- Atrasti skirtinę požiūrį į bendruomenėje iškilti galinčius iššūkius;
- Atrasti galimus resursus, paramą ir patikimus žmones, galinčius padėti siekti užsibrėžtų tikslų.

Sutelkite dėmesį

ŠYPSOKIS KITIEMS

Dalyvavimą... | Pagalba kitiems | Darbas su kita | Bendruomenės kūrimas ir tobulinimas

Pagrindiniai tikslai

Skatinti pozityvių santykų kūrimą ir prosocialinį elgesį.

Rasti ir taikyti veiksminges strategijas, skatinančias augimą bei raidą; planuoti sprendimus ir veiksmus, padedančius siekti užsibrėžtų tikslų; skatinti aktyvesnį dalyvavimą bendruomenės gyvenime.

Kurti ir suprasti pozityvius santykius

- Atpažinti bei vertinti pozityvius santykius ir jų naudą;
- Atpažinti emocijas ir jausmus, prisidedančius prie smagios atmosferos kūrimo;
- Nagrinėti ir praktikuoti elgesį, kuriantį draugišką ir vieningą grupės atmosferą (klasėje, namuose ir kitur);
- Atpažinti iššūkius, iškylančius palaikant pozityvius santykius.

Suprasti prosocialinį elgesį ir ieškoti darbo su kita

- ieškoti būdų, leidžiančių pozityviai reaguoti į sudėtingas tarpusavio santykų situacijas;
- ieškoti pozityvaus mąstymo strategijų, leidžiančių prisitaikyti prie sudėtingų situacijų;
- Suprasti prosocialinį elgesį ir jį taikyti gyvenimiškose situacijose;
- Pripažinti pozityvaus mąstymo įtaką prosocialiniams elgesiui.

Atrasti ir suprasti rūpinimosi savo stiprybėmis būdus (mokykloje, namuose ir t.t.)

- Atpažinti tobulintiną prosocialinį elgesį ir atrasti jo atnešamą naudą (dabartiniai veiksmai turi įtakos ateičiai);
- ieškoti naudingų strategijų, galinčių padėti rūpintis prosocialiniais įgūdžiais ir susidoroti su galimais iššūkiais (trumpalaikiai tikslai, mokyklos keitimai, t.t.);
- Mokytis kasdien naudoti prosocialinį elgesį;
- Dalytis ir praktikuoti veiksminges strategijas su bendraamžiais, iš kurių mokytis galime ir mes patys.

Tęsti bendruomenės kūrimą

- ieškoti bendrų tikslų ir atrasti jų ypatumus;
- Atpažinti bendrų tikslų kūrimo įtaką ir vertę;
- Kurti ir prisidėti prie bendrų tikslų įgyvendinimo bei stebėti padarytą pažangą;
- Atrasti turimus išteklius, paramą ir patikimus žmones, galinčius padėti siekti užsibrėžtų tikslų.

3.2

PRAKTINIS MOKYMO PROGRAMOS TAIKYMAS

Kiekviena srities veikla turi unikalų pavadinimą ir numatytais tikslus.

1 veiklos sritis ŠYPSOKIS SAU

Nr	Veiklos pavadinimas	Tikslai
1.	Žodinė jausmų išraiška	Pažinti ir atrasti jausmų ir emocijų kilmę bei jų įtaką kasdieniam gyvenimui: <ul style="list-style-type: none">• Pažinti emocijas ir jų sukeliamus pojūčius;• Pažinti savasias emocijas ir jausmus bei jų išraišką;• Suprasti emocijų laikinumą ir kaitą.
2.	Emocijų medis	Pažinti ir atrasti jausmų ir emocijų kilmę bei jų įtaką kasdieniam gyvenimui: <ul style="list-style-type: none">• Suprasti fizinių jausmų sukeliamą poveikį;• Atskirti ir apibūdinti emocijas, atsižvelgiant į sukeliamus fizinius pokyčius, jausmus, mintis ir elgesį;• Pažinti minčių ir elgesio įtaką emocijoms ir jausmams
3.	Žvilgsnis į save	Pažinti ir nagrinėti jausmų įtaką mąstymui ir elgesiui: <ul style="list-style-type: none">• Skatinti vaikų supratimą apie emocijų kilmę;• Suprasti, jog žmonės skirtinai išreiškia emocijas
4.	Mano stiprybės, mano unikalumas	Pažinti apmąstymą ir jausmų išraiškos unikalumą: <ul style="list-style-type: none">• Pažinti asmenines stiprybes ir unikalumą;• Pateikti unikalumo ir stiprybių apibrėžimą• Pripažinti įvairovės privalumus.
5.	Stiprybės grandinėlė	Atrasti savuosius asmeninius išteklius ir stiprybes: <ul style="list-style-type: none">• Atrasti savasias stiprybes ir išteklius, kuriais galiu pasitikėti;• Kurti savujų stiprybių paveikslą.
6.	Išsilaisvink	Toliau domėtis pozityviu mąstymu ir rūpintis stiprybėmis: <ul style="list-style-type: none">• Atpažinti pozityvaus mąstymo komponentus ir jų įtaką naujų galimybų atradimui;• Pažinti stiprybes, kuriomis turėčiau rūpintis kurdamas ateities „aš“.
7.	Ateities „aš“ fiksavimas	Pažinti pozityvaus mąstymo komponentus, apibūdinančius dabartinį ir ateities „aš“: <ul style="list-style-type: none">• Pažinti pozityvias emocijas, jausmus ir asmeninius išteklius, apibūdinančius dabartinį gyvenimą;• Toliau kurti ateities „aš“.
8.	Didžiavimasis savimi	Suprasti pozityvaus mąstymo įtaką asmeniniams klestėjimui: <ul style="list-style-type: none">• Suprasti didžiavimasi savimi, optimizmą, viltį, atsparumą;• Apmąstyti kito patirtį ir jos įtaką.

2 veiklos sritis ŠYPSOKIS DABARČIAI IR ATEIČIAI

Nr	Veiklos pavadinimas	Tikslai
1.	Emocijų taksi	<p>Tyrinėti emocijų ir jausmų valdymo svarbą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atpažinti emocijas; • Suprasti ryšį tarp emocijų ir elgesio; • Suprasti, jog viena emocija gali sukelti skirtinę elgesį, o tas pats elgesys atspindi skirtiną emocijas.
2.	Vėžlys, vardu Takeris	<p>Atrasti ir naudoti strategijas, padedančias pozityviai reaguoti į neigiamas emocijas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pripažinti, jog kiekvienas turime pasirinkimą, kaip elgtis tam tikroje situacijoje; • Atrasti strategijas, kurias galima naudoti užklupus emocijoms; • Atrasti skirtinę veikimo sudėtingose situacijose būdus.
3.	Minčių pabaisos	<p>Pažinti ir naudoti strategijas, padedančias rūpintis stiprybėmis ir susidoroti su iššūkiais:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atpažinti mąstymo ir elgesio būdus; • Išmokti keisti negatyvias mintis į pozityvias.
4.	Lobių skrynia	<p>Atrasti ir naudoti būdus, puoselėjančius teigiamus išteklius sudėtingų situacijų ir krizių metu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pažinti ir naudoti strategijas, naudingas tausojant teigiamus išteklius; • Atrasti būdus, padedančius susidoroti su sudėtingomis situacijomis.
5.	Sraigė, gyvatė ar ryklys?	<p>Tyrinėti pokyčius ir augimą bei ju įtaką tikslų siekimui ir ateities „aš“ kūrimui:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Domėties sudėtingomis situacijomis, su kuriomis galiu susidurti (pokyčiai, nerimas, stresas, jaudulys); • Atrasti būdus, kurie padėjo pasiekti skirtinę rezultatų.
6.	Super sprendimai!	<p>Susidoroti su iššūkiais ir testi strategijų, padedančių susidoroti su sunkumais ateityje, kūrimą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nagrinėti priežastis ir daryti prielaidas, padedančias suprasti situacijos sudėtingumą ir sukelti teigiamas emocijas; • Atrasti problemos sprendimo būdus; • Pažinti išteklius ir paramą, kuria galiu pasikliauti siekdamas užsibrėžtų tikslų.
7.	Tikslų siekimas	<p>Atrasti būdus, padedančius siekti trumpalaikių tikslų ir toliau kurti ateities „aš“:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Išmokti kurti asmeninius ir mokymosi tikslus; • Pažinti išteklius ir paramą, kuria galiu pasikliauti siekdamas užsibrėžtų tikslų.
8.	Superžvaigždžių apdovanojimų lentelė	<p>Išmokti stebėti mokymosi pažangą ir ugdyti stiprybes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pažinti ir taikyti strategijas; • Stebėti susidorojimo su problemomis strategijas; • Užsibrėžti tikslus, galinčius padėti kuriant ateities „aš“.

3 veiklos sritis ŠYPSOKIS VISUOMENEI 4.0

Nr	Veiklos pavadinimas	Tikslai
1.	Kito šypsena	<p>Pažinti mane supančius žmones ir jų išgyvenimus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suprasti emocijų įtaką mano ir kitų elgesiui; • Pažinti kito elgesį ir suprasti, jog kiekvienas jaučiame ir reagujame skirtingai.
2.	Gyvūnų teatras	<p>Pažinti būdus, kuriuos pasitelkę skirtinę kultūrų atstovai išreiškia jausmus ir emocijas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pažinti mane supančius žmones ir jų išgyvenimus; • Pripažinti bei vertinti kito identitetą ir unikalumą.
3.	Gyvenimiškų situacijų ratas	<p>Pažinti gyvenimiškas situacijas, jas apibūdinantį požiūrį ir jausmus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aprašyti gyvenimiškas situacijas; • Suprasti, jog kiekviена situacija turi skirtinę įtaką mūsų gyvenimui.
4.	Kur ir su kuo...?	<p>Pažinti socialinius ir emocinius aspektus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pažinti gyvenimiškas situacijas ir žmones, su kuriais leidžiame laiką; • Pripažinti bei vertinti kito identitetą ir unikalumą.
5.	Padėsi man, padėsiu ir tau	<p>Pažinti bendruomenėms iškylančius iššūkius ir pokyčius bei suprasti pozityvaus mąstymo poveikį:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pažinti jausmus ir emocijas, kurias bendruomenės gali sukelti žmonėms, nesusidūrusiems su jvairove; • Pažinti neatrastus talentus ir galimybes; • Suprasti ir pripažinti, jog mano elgesys gali keisti kito žmogaus mąstymą (jų jausmus) ir padėti užtikrinti kitų bendruomenės narių gerovę.
6.	Paslaugumas	<p>Pažinti bendruomenėms iškylančius iššūkius ir pokyčius bei suprasti pozityvaus mąstymo poveikį:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kurti idėjas ir veiksmus, galinčius padėti kitiems; • Išsilaikyti savo kito vietoje ir išsilaikyti kito žmogaus pojūčius ar poreikius; • Suprasti, jog paslaugumas prisideda prie socialinės gerovės kūrimo.
7.	Pabėgimo kambarys	<p>Pažinti teigiamus išteklius ir pozityvų mąstymą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nagrinėti ir suprasti pozityvaus mąstymo dėka sukauptus asmeninius išteklius; • Pažinti teigiamus ir reikalingus išteklius (smalsumą, lankstumą, kūrybiškumą); • Suprasti teigiamų išteklių įtaką elgesiui ir mąstymui
8.	Bendri tikslai ir jų kūrimas	<p>Prisidėti prie ateities bendruomenės ir pozityvaus mąstymo kūrimo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atrasti skirtinę požiūrį į bendruomenėje iškilti galinčius iššūkius • Pasinaudoti pozityviu mąstymu ir iššūkį paversti galimybe; • Suprasti teigiamų išteklių įtaką socialinėms aplinkybėms.

4 veiklos sritis ŠYPSOKIS KITIEMS

Nr	Veiklos pavadinimas	Tikslai
1.	Paversk žodj darbas	<p>Ieškoti būdų, leidžiančių tinkamai reaguoti į keblias tarpusavio santykių situacijas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suprasti, jog kiekvienas turime savo nuomonę, emocijas ir jausmus; • Geriau suprasti kito emocijas ir geriau išreiškti savasias; • Ieškoti būdų, leidžiančių pozityviai reaguoti į sudėtingas tarpusavio santykių situacijas.
2.	MANO/TAVO vietoje	<p>Pažinti ir naudoti būdus, leidžiančius kurti pozityvią grupės atmosferą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pažinti emocijas, jausmus, mintis ir patirtis, padedančias suprasti kitą ir kurti pozityvią atmosferą; • Dalintis savo patirtimi ir aptarti mintis, emocijas ir jausmus; • Dalintis jausmai, mintimis ir patirtimi.
3.	Pozityvūs santykiai	<p>Rūpintis socialinėmis stiprybėmis ir kurti pozityvius santykius:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pažinti pozityvių santykių komponentus; • Suprasti, jog žmonės gali būti ištekliai ir parama mums; • Pažinti prosocialinio elgesio formas ir skatinti bei palaikyti santykius.
4.	Duoti lygu gauti	<p>Išmokti rūpintis socialinėmis stiprybėmis ir naudoti prosocialinį elgesį:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skatinti prosocialinius veiksmus grupėje siekiant sukurti pozityvų mąstymą; • Pažinti pozityvius santykius su kitaais ir atsižvelgti į mano asmeninius poreikius; • Kasdien naudoti prosocialinį elgesį.
5.	Akla lyderystė	<p>Kurti jaukią grupės atmosferą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spresti grupės problemas; • Pažinti strategijas, skatinančias empatišką, draugišką ir vieningą grupės atmosferą; • Skatinti bendradarbiavimą ir bendrų tikslų siekimą.
6.	Atminties lavinimas	<p>Pažinti strategijas, padedančias susidoroti su sudėtingomis situacijomis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atrasti bendro darbo naudą; • Kurti bendrus tikslus ir bendradarbiauti jų siekiant; • Prisidėti prie bendrų tikslų įgyvendinimo.
7.	<i>Por quatro cantitos de nada!</i>	<p>Planuoti ir prisidėti prie bendrų tikslų siekimo, atrasti jų įtaką ateiciai ir įsivaizduoti jų naudą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pažinti strategijas, padedančias prisitaikyti prie sudėtingų situacijų; • Bendradarbiauti ir ieškoti problemos sprendimo būdų; • Kartu rasti sprendimą, jį taikyti ir stebėti rezultatus.
8.	Koks yra GERAS draugas?	<p>Rūpintis prosocialiniais įgūdžiais ir pažinti jų naudą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nagrinėti pozityvius santykius su kitaais; • Pažinti draugystės stiprybes ir jomis rūpintis; • Pažinti savybes, kurias turiu tobulinti, norėdamasapti „geru draugu“.

3.3 | MOKYMO PROGRAMOS VYKDYMAS IR MOKYMO PROSESO STEBÉJIMAS

Mokinį pasiekimų vertinimas – neatsiejama švietimo dalis, turinti įtakos motyvacijai, pasitikėjimui savimi, tolesniems akademiniams ir karjeros pasirinkimams bei gerovei. Vienas iš pagrindinių švietimo sistemos tikslų – pasiekimų gerinimas. Todėl siekiant įgyvendinti šį tikslą turėtų būti naudojama integruota ir dinamiška vertinimo sistema. Dėmesys turėtų būti skiriamas mokinų elgesio stebėjimui ir dalyvavimui mokyklos veiklose. Individualią ir klasės pažangą mokytojai vertins naudodamiesi siūlomomis priemonėmis, padedančiomis vertinti mokinį pasiekimus ir jutraukti juos į šį procesą.

Taip pat sieksime ir aktyvesnio tėvų dalyvavimo mokymo patirties vertinime.

Siūlomos priemonės skirtos įgyvendinti socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymo tikslus. Nustatyti konkretūs mokymosi tikslai ir reikalingos veiklos, vykdomos laikantis pagrindinių gairių. Deramas dėmesys skiriamas sprendimų priėmimui, ateičiai ir UDL principu taikymui.

MOKYMO SISTEMA

Mokymosi sistema pagrįsta pokyčių ir atsinaujinimo jėgos siekimu ir kiekybinėmis/kokybinėmis priemonėmis.

Mokymosi pradžioje vertinimo procese dalyvaus mokiniai, mokytojai ir šeimos nariai. Socialinės ir emocinės kompetencijos ugdomos kartu su asmeninėmis stiprybėmis, požiūriu į ateitį ir atsakingo sprendimų priėmimo įgūdžiais. Kiekviena veikla turi atskirus tikslus, skatinančius aktyvų įsitraukimą, dalyvavimą ir veiklos aptarimą. Šiu tikslų siekti padės mokytojų kurti testai, skatinantys mąstyti klausimai, namų užduotys ir veiklos, įtraukiančios tėvus.

Prieš pradedant programos veiklas, mokytojams pasiūlomi savęs įsivertinimo testai, kuriuose jie aprašo įgyvendintas veiklas ir, atsižvelgdami į jas, atitinkamai keičia ugdymo planus. Mokiniai atsakinėja į klausimus, orientuotus į ateitį (pvz., žinutė ateities „aš“, ateities kompasas, stebuklingasis žibintas).

Mokymo programos pabaigoje pasiekimų vertinimas vėl įtrauks mokinius, mokytojus ir šeimos narius. SE įgūdžiai vertinami taip, kaip ir programos pradžioje.

Atskiru pasiekimų vertinimu programos pradžioje ir pabaigoje siekiama nustatyti pradinj mokinį žinių lygi ir mokymosi patirtį bei gauti bendrą mokinį žinių vaizdą, remiantis mokymosi programos standartais ir konkrečiais vertinimo kriterijais. Tarpinis vertinimas ir stebėjimas padės mokiniams stebeti pasiekštą pažangą ir gauti vertingą grįžtamajį ryšį. Mokytojai taip pat turės galimybę stebeti mokinį pažangą ir keisti mokymosi programą gerinant švietimo kokybę.

VERTINIMO PRIEMONĖS IR VAROMOSIOS JĖGOS

Vertinimo priemonės skirstomos:

MOKINIŲ SAVĘS ĮSIVERTINIMAS

Siūlomos mokinį savęs įsivertinimo priemonės, kurias rekomenduojama naudoti reguliariai. Savęs įsivertinimo kortelės padės mokiniams stebeti ir įvertinti socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymo pažangą.

„Asmeninis mokymosi dienoraštis“ savęs įsivertinimo užduotys (remiantis „Mokymasis būti“ projektu)

Savęs įsivertinimo įrankio versija pradinių klasių mokiniams remiasi projekto „Mokymasis būti“ patirtimi. Siūlomas įrankis yra mažiau formalus užduočių rinkinys, kurį sprendžia mokiniai.

Pateikiami klausimai ir užduotys remiasi šiais SEU tikslais:

- Ugdyti savivoką ir lavinti savitvardos įgūdžius, padedančius siekti sékmės mokykloje ir už jos ribų;
- Pasitelkti socialinj sąmoningumą ir tarpusavio įgūdžius, reikalingus kurti ir palaikyti pozityvius santykius;
- Demonstruoti sprendimų priėmimo įgūdžius ir atsakingą elgesį artimoje aplinkoje, mokykloje ir bendruomenėje;
- Pasitelkti patirtį ir orientuotis į ateitį siekiant inovatyvios ir tvarios ateities sau ir bendruomenei.

Užduotys sudarytos atsižvelgiant į švietimo tikslus, nustatytus UDL standartuose, skirtuose 9-10 metų amžiaus mokinį ugdymui.

Šių kortelių tikslas yra ne tik skatinti mokinį savęs įsivertinimą, bet ir padėti mokytojams atrasti ir naudoti naujas vertinimo būdus.

Kiekvienos veiklos pradžioje mokiniai gauna naujas įsivertinimo kortelles.

Mokinį prašoma jas užpildyti. Kortelės pildomos pamokos pabaigoje ar klasės valandėlių metu.

Pasibaigus veikloms, mokytojas surenka užpildytas kortèles ir remdamasis jomis rašo atskaitomuosius komentarus tam skirtose vietose. Vėliau mokytojas grąžina jas mokiniams, tačiau šį kartą jos papildytos mokytojo komentaru.

Programos pabaigoje mokinį prašoma peržiūrėti sukauptą medžiagą, susipažinti su atlikta pažanga ir atpažinti pagrindinius poreikius ateities mokymuisi.

Ateitis, kurios norime

Šis įrankis, sukurtas remiantis Saigh (1997), nagrinėja asmens požiūrį į ateitį. Jis sudarytas iš 8 dalių:

Būsimi tarpusavio santykiai: „Ateityje turėsi draugų“.

Ateities lūkesčiai: „Patinka kurti mègstanamų dalykų planus“.

Dalyvio prašoma įvertinti, kiek sutinka su kiekvienu teiginiu nuo 1 (visiškai nesutinku) iki 5 (visiškai sutinku).

Teigama mokyklos patirtis

Teigama mokyklos patirtis (PEASS; Furlong ir kt., 2013) – greita ir savarankiška vertinimo priemonė, pasitelkianti poskales, vertinančias keturias psychologines savybes, susijusias su jaunimo gerove ir dalyvavimu mokykloje: dèkingumu, užsidegimu, optimizmu, atkaklumu ir prosocialiniu elgesiu. Iškelta hipotezė, kad keturių PEASS poskalių sudétinis balas atspindi mokinį padarytą pažangą.

Šios priemonės paskirtis yra tyrinēti mokinį mintis, jausmus ir veiklą mokykloje. Mokinį prašoma perskaityti kiekvieną teiginį ir pasirinkti atsakymą, geriausiai atspindinti, kiek su jais sutinka. Mokytojai turėtų užtikrinti anonimiškumą ir konfidentialumą. Mokytojai skatinami dalintis apklausos rezultatais su mokiniais ir ieškoti bûdų, galinčių pagerinti veiklą veiksmingumą.

Jūsų nuomonė svarbi

Apklausa, kuri remiasi „Mokymasis būti“ projektu, naudojama siekiant daugiau sužinoti apie mokinį jausmus klasėje, jų aktyvumą, motyvaciją ir lūkesčius.

Vaikų prašoma perskaityti klausimus ir įvertinti pritarimą jiems.

MOKYTOJAI

Mokytojų vertinimas vyksta dviem etapais:

- **Klasės lygmuo.** Pasiekimų vertinimo priemonės ir veiklos, kuriomis naudojantis vertinamos mokinį žinios ir įžvelgiami elgesio bei požiūrio pokyčiai.
- **Mokytojo lygmuo.** Savęs, savo elgesio ir požiūrio įsivertinimas. Siekiama padėti mokytojams apmåstyti savo mokymo kokybę ir skatinti profesinį tobulėjimą.

Klasės stebéjimo priemonė (remiantis projektu „Mokymasis būti“)

Ši priemonė padeda stebeti ir vertinti klasės mokinius. Ji pagrjsta penkiomis SEU kompetencijomis bei socialinio ir emocinio ugdymo tikslais.

Klasės stebéjimo ataskaitą sudaro šios dalys:

1. Mokinį socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymo stebéjimo lentelė. Šioje lentelėje pateikiamas SEU kategorijų, kurias reikia stebeti pamokos metu, sąrašas. Kartą per savaitę mokytojų prašoma sudaryti trumpas ataskaitas, kurios remiasi skirtingomis SEU kategorijomis.
2. Klasės situacijų aprašymas. Į šią lentelę mokytojas surašo konkrečias patirtis ar situacijas, su kuriomis susiduria mokiniai ir kurios gali turėti įtakos jų elgesiui (pvz., negatyvios patirtys/situacijos: konfliktai, patyčios ir destruktyvus elgesys; arba pozityvios patirtys/situacijos: įsitraukimas, šventės ir klasės sèkmė). Šių situacijų stebėjimas padës mokytojui geriau suprasti klasės jvykius ir tinkamai į juos reaguoti.
3. Mano mokymo apmåstymas. Šios dalies, skirtos mokytojams įsivertinti savo mokymą ir jo įtaką mokiniams, tikslas – ugdyti pedagogų profesines kompetencijas.

Dalyvavimas mokyklos veiklose: jaučiuosi mokyklos bendruomenės dalimi:

Emocinės mokinį įsitraukimas – jausmai apie mokyklą ir santykiai su mokytojais ir draugais, nustatomas remiantis Psychologiniu narystés mokykloje įrankiu (PNM); Goodenow, 1993; Your ir kt., 2011).

Šie teiginiai vertinami 4 balais, nuo visiškai nesutinku (1) iki visiškai sutinku (4). Suskaičiuojami įvertinimai ir gaunamas galutinis rezultatas.

Mokyklos atmosfera

Mokyklos atmosfera atspindi stipriąsias mokyklos puses ir parodo problemas, kurias reikia spręsti. Kiekvienas punktas turi 4 balų vertinimą: nuo visiškai nesutinku (1) iki visiškai sutinku (4). Susumuojami balai ir gaunamas galutinis rezultatas.

ŠEIMA

Tikimasi, jog programos veiklose dalyvaus ir šeimos nariai.

„PS.smile“ kasdieniame gyvenime

Naudojama dėmesj į stiprybes sutelkianti ir kompetencijų ugdymu pagrsta sistema atitinkanti penkias CASEL kompetencijų sritis, pasirinkimus ir turinj. Socialiniai ir emociniai įgūdžiai apima penkias kompetencijas: savivoką, savitvardą, socialinių sąmoningumą, santykių kūrimo ir palaikymo įgūdžius bei atsakingą sprendimų priėmimą. Pateikiamas ateičiai skirtas skyrius.

Mokyklos atmosfera tévy akimis

Mokyklos vidinis mikroklimatas parodo tévams organizacijos privalumus ir trūkumus, kuriuos reikia taisyti. Kiekvienas punktas vertinamas keturiais balais: visiškai nesutinku (1) ir visiškai sutinku (4). Balai sumuojami ir gaunamas galutinis rezultatas.

3.4 | KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS

Kokybės stebėjimas kuriant, vystant ir vertinant intervenciją labai svarbus, nes tai padeda gauti naujos informacijos ir tikslinai ją interpretuoti. Atsižvelgiama į faktą, jog intervencija veikia dėl jos taikymo, o ne dėl įgyvendinimo jvairovės (Borrelli ir kt., 2005).

Intervencijos tikslumas – tikslinges intervencijos protokole įvardijamų komponentų laikymasis (Gearing ir kt., 2011; Allen ir kt., 2012).

SEU intervencijos rodo, jog kokybiškas programos įgyvendinimas atneša gerų rezultatų; jei programa įgyvendinama netikslinai, mažai tikėtina, jog duos naudos (Durlak, 2015).

Pagrindiniai kokybės užtikrinimo komponentai:

- Programos laikymasis – tikslinges programos įgyvendinimas laikantis visų pagrindinių elementų;
- Kiekybė – programos vykdymo trukmė;
- Kokybė – būdai, kuriuos pasitelkę pedagogai įgyvendina programą ir užsibrėžtus tikslus, gilina žinias, geriau supranta programą, jos požiūrį, pasiruošia jai ir entuziastingai laukia programos pradžios;
- Programos dalyvių savybės ir aktyvumas, programos adaptacija, metodų ir turinio keitimas (Borrelli. 2011; Sutherland ir kt., 2018).

Be to, veiksmingas teigiamų rezultatų aiškinimas kuria patikimą vidinį vertinimą, užtikrinantį sėkmingą teorinių pagrindų ir tikslų įgyvendinimą (Allen ir kt., 2018).

Programos įgyvendinimo stebėjimas ir duomenų rinkimas būtini nustatyti veiksnius, turėjusius įtakos gautiems rezultatams ir tolimesniams programos taikymui. Pavyzdžiu, galutiniame vertinime gali būti įžvelgiami reikšmingi pokyčiai, tačiau jei intervencija nebuvo įgyvendinta taip, kaip buvo numatyta, gauti rezultatai negalės būti aiškinami remiantis branda, švietimu ar jo aplinka, intervencijos keitimu ar bet kuriuo kitu mokymosi elementu (Durlak ir DuPre, 2008).

Adaptacija dažnai reikalinga. Tai gali sukelti sunkumų vertinant didesnės apimties įgyvendinimui tinkamas programas (Wright ir kt., 2015). Labai dažnai ypatingai mokykloje tenka keisti mokymosi programą siekiant geriausią mokymosi rezultatų ir užtikrinant programos tinkamumą bei jos įtaką vaikams ir mokyklai (Durlak, 2015). Švietimo intervencijos dažnai būna daugialypės, todėl būtina atkreipti dėmesį ne tik į mokymo laiką, bet ir kokybę bei aplinką (Lynas ir Hawkins, 2017).

„PS.SMILE“ KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS

Siekiant laikytis tarptautinių standartų ir užtikrinti projekto įgyvendinimo tikslumą, pritaikyti jvairūs pasirinkimai ir strategijos, rekomenduotinos mokytojams, siekiantiems įgyvendinti mokymo programą.

Mokytojai išklauso mokomajį kursą, kurio metu įgyjama teorinių žinių ir gilinamas mokymo programos supratimas, dirbama su kolegomis, siekiančiais to paties tikslų.

Siekiant užtikrinti tikslų ir programos įgyvendinimą, mokytojams pateikiama išsami informacija apie veiklas (pvz., laiko perspektyva).

Kiekvienai veiklos sričiai priskirtos 8 veiklos, siekiama numatyti tikslią programos trukmę.

Adaptacija – ugdymo priemonė, kuri remiasi veiklų pasiūlymais ir UDL principais, užtikrina prisitaikymą prie jvairių mokiniių poreikių.

1. Duomenų priežiūra ir jų rinkimas užtikrinami;
2. Mokytojai pildo klausimynus ir atlieka apklausas;
3. Pateikti atsakymai ir surinkti duomenys saugomi saugykloje internete;
4. Kiekvieną savaitę mokytojai pildo trumpą klausimyną „Kelionės žurnalą“, kuriame aprašomi veiklos vadovai, dalyvaujantys mokiniai, įgyvendintos veiklos, jų trukmė, valdymas, tėvų, dalyvaujančių kasdienėse veiklose, skaičius.

Mokymosi kurso metu mokytojai supažindinami su programos veiklomis, šių veiklų svarba ir duomenų rinkimo metodais.

LITERATŪROS ŠALTINIAI

- Allen, J. D., Linnan, L. A., Emmons, K. M., Brownson, R., Colditz, G., & Proctor, E. (2012). Fidelity and its relationship to implementation effectiveness, adaptation, and dissemination. *Dissemination and implementation research in health: Translating science to practice*, 281-304.
- Borrelli, B. (2011). The assessment, monitoring, and enhancement of treatment fidelity in public health clinical trials. *Journal of public health dentistry*, 71, S52-S63.
- Borrelli, B., Sepinwall, D., Ernst, D., Bellg, A. J., Czajkowski, S., Breger, R., ... & Orwig, D. (2005). A new tool to assess treatment fidelity and evaluation of treatment fidelity across 10 years of health behavior research. *Journal of consulting and clinical psychology*, 73(5), 852.
- Breitenstein, S. M., Fogg, L., Garvey, C., Hill, C., Resnick, B., & Gross, D. (2010). Measuring implementation fidelity in a community-based parenting intervention. *Nursing research*, 59(3), 158.
- Durlak, J. A., & DuPre, E. P. (2008). Implementation matters: A review of research on the influence of implementation on program outcomes and the factors affecting implementation. *American journal of community psychology*, 41(3), 327-350.
- Durlak, J. A. (2015). Studying program implementation is not easy but it is essential. *Prevention Science*, 16(8), 1123-1127.
- Gearing, R. E., El-Bassel, N., Ghesquiere, A., Baldwin, S., Gillies, J., & Ngeow, E. (2011). Major ingredients of fidelity: a review and scientific guide to improving quality of intervention research implementation. *Clinical psychology review*, 31(1), 79-88.
- Harn, B., Parisi, D., & Stoolmiller, M. (2013). Balancing fidelity with flexibility and fit: What does we really know about fidelity of implementation in schools? *Exceptional Children*, 79(2), 181-193.
- Lynas, J., & Hawkins, R. (2017). Fidelity in school-based child sexual abuse prevention programs: A systematic review. *Child Abuse & Neglect*, 72, 10-21.
- Sutherland, K. S., Conroy, M. A., McLeod, B. D., Algina, J., & Kunemund, R. L. (2018). Factors associated with teacher delivery of a classroom-based Tier 2 prevention program. *Prevention Science*, 19(2), 186-196.
- Vroom, E. B., Massey, O. T., Yampolskaya, S., & Levin, B. L. (2020). The impact of implementation fidelity on student outcomes in the Life Skills Training program. *School Mental Health*, 12(1), 113-123.
- William McKenna, J., & Parenti, M. (2017). Fidelity assessment to improve teacher instruction and school decision making. *Journal of Applied School Psychology*, 33(4), 331-346.
- Wright, A., Lamont, A., Wandersman, A., Osher, D., & Gordon, E. (2015). Accountability and social and emotional learning: The Getting to Outcomes approach. *Handbook of social and emotional learning: Research and practice*, 500-515

3.5 | „PS SMILE“ MOBILIOJI PROGRAMĖLĖ: SUAUGUSIUJŲ MOKYMO SI ERDVĖ

Be tinkamo didžiausią įtaką vaikų gyvenime turinčių suaugusiuju (tėvų ar mokytojų) mokymo socialinis ir emocinis ugdomas praranda efektyvumą. Mokytojų socialinių emocinių įgūdžių tobulinimas ne tik lengvina šių įgūdžių perdavimą mokiniams, bet ir pagerina mokytojų asmeninį tobulėjimą, tarpusavio santykius, gyvenimo kokybę ir pasitenkinimą juo suteikiant mokymosi aplinkai ramumo (Elias ir kt., 2015, Weissberg ir kt., 2004, Zins ir kt., 2007).

Tyrimai rodo, jog socialinio emocinio ugdomo (SEU) taikymas skatina tėvų dalyvavimą vaikų gyvenime bei gerina tėvų ir vaikų tarpusavio santykius (OECD, 2015, Elliot ir kt., 2021). Tėvai – pirmasis vaiko socializacijos centras. Vaikai, augę emociskai stabilioje aplinkoje, dažniau užmezga teigiamus santykius su mokytojais ir bendraamžiais, o tai lemia geresnius mokymosi rezultatus, motyvaciją ir socialinius įgūdžius (Jennings ir kt., 2019, Sheridan ir kt., 2017). Naudos duoda ir šeimos bei mokyklos bendradarbiavimas, skatinantis vaiko mokymąsi (Sheridan ir kt., 2019).

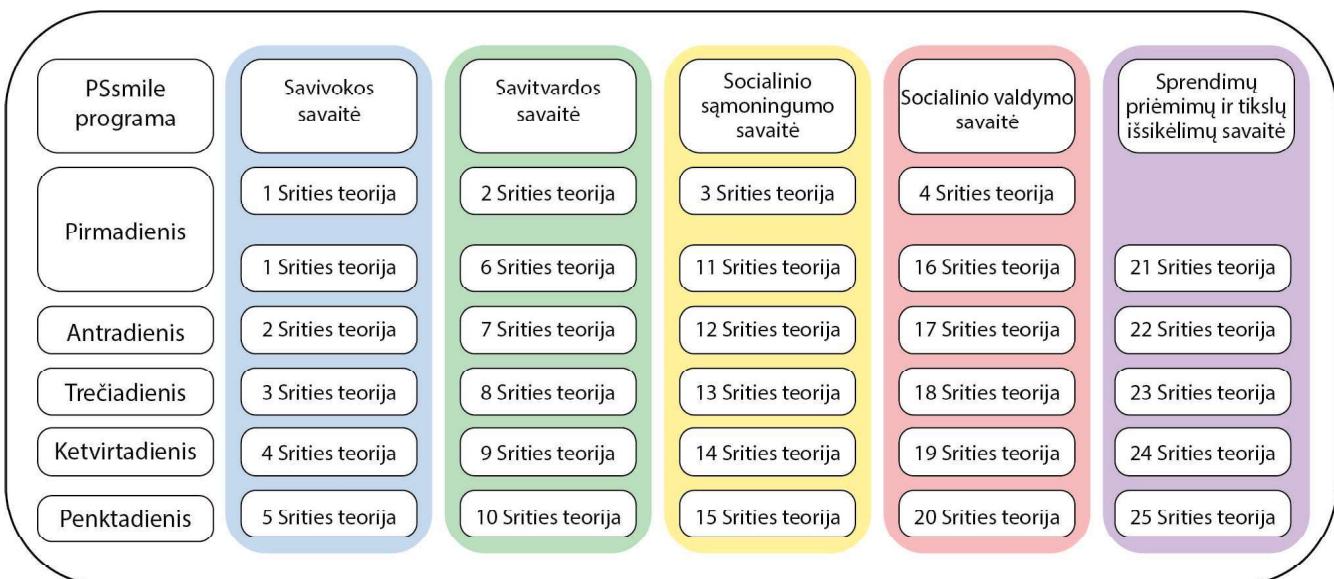
Tėvai, turintys gerus socialinius ir emocinius įgūdžius, gali padėti vaikams įveikti įvairius iššūkius ir skirtumus, su kuriais susidurama mokykloje ir už jos ribų, pavyzdžiui, socialinę ir ekonominę padėtį, lyčių stereotipus, etninį nepakantumą, turintį didelę įtaką psichinei sveikatai ir gerovei (Lerner ir kt., 2011).

J šiuos privalumus atsižvelgta įgyvendinant „Erasmus+“ projektą „Socialinių emocinių gebėjimų lavinimas pradinio ugdomo klasėse“. Įgyvendintas projekto tikslas - didinti vaikų, mokytojų ir tėvų dalyvavimą mokymosi procese. Tėvams ir mokytojams projekto metu sukurti mobilioji programėlė, kurios tikslas – lavinti ir ugdyti jų socialinius emocinius įgūdžius. Ugdydama sąmoningumą ir SEU kompetencijas, mobilioji programėlė prisideda prie emociskai stabilių, įtraukios ir sveikos bendruomenės, puoselejančios socialinį emocinį funkcionavimą ir vaikų vystymasi, kūrimo.

Šiame skyriuje aptarsime programėlės struktūrą, veikimą ir poveikį. Tikslas – prisidėti prie įtraukios ir emociskai stabilesnės švietimo bendruomenės kūrimo ir kvieсти kuo daugiau mokytojų ir tėvų lavinti socialinius emocinius įgūdžius atliekant paprastas ir trumpas kasdienes užduotis. Žinodami, jog socialinių emocinių įgūdžių lavinimas trunka visą gyvenimą bei reikalauja ypatingo dėmesio, tikimės, jog ši programėlė padės jos naudotojams pradėti savęs tobulinimo kelionę, kuri teigiamai paveiks jų, jų vaikų ir visos bendruomenės gyvenimą.

„PS SMILE“ MOBILIOSIOS PROGRAMĖLĖS MOKYMO PROGRAMA IR JOS TURINYS

„PS smile“ mobilioji programėlė – SEU vadovas, kurio pagrindas – 5 savaičių mokymo programa. Mokymo programa atitinka „PS smile“ projekto struktūrą, kuria remiantis socialiniai emociniai įgūdžiai skirstomi į keturias veiklos sritis: savivoką, savitvardą, socialinį sąmoningumą ir socialinį valdymą, bei 2 bendruosius komponentus: sprendimų priėmimą ir tikslų išsikėlimą. Kiekvieną savaitę kasdien atliekant užduotis tobulinami konkrečios veiklos srities įgūdžiai. Keturių savaitės ugdomi su SEU sritimis susiję įgūdžiai, o paskutinę – lavinami sprendimo priėmimo ir planavimo įgūdžiai. Pratimai atliekami kiekvieną darbo dieną.

1 pav. „PS.smile“ mokymo programos struktūra

Programėlės vartotojams visos užduotys pateikiamos tam tikra tvarka, vartotojai privalo griežtai laikytis programos struktūros. Pradėjus naudotis programėle kiekvieną dieną prieinama tampa vis kita užduotis. Šitaip skatinamas laipsniškas išgudžių ugdymas bei užtikrinama, jog besimokantieji turi pakankamai laiko apmąstyti pažangą ir pasiekimus.

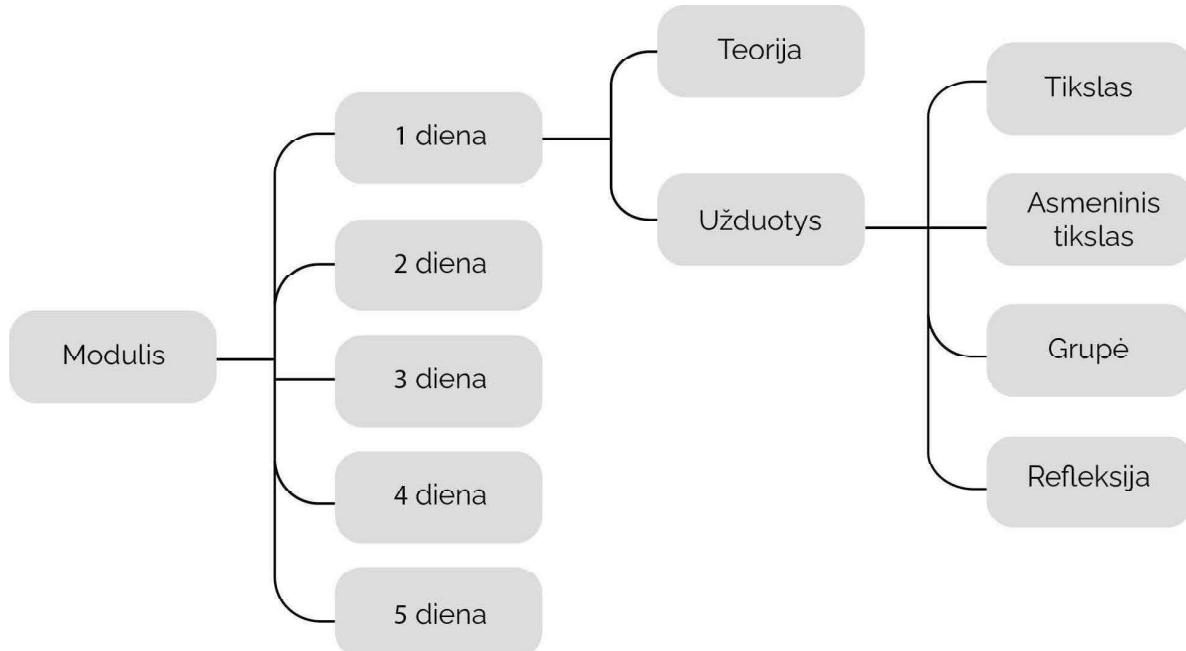
Kiekvienos dienos veikla padalinama į dar dvi dalis: **teorija** ir **užduotys**. Pirmiausia aptariama naudota teorija ir veiklos metu išgyjami išgudžiai, apžvelgiama veiklos sritis. Antroje dalyje pateikiamos dienos užduotys. Skyrius „Užduotys“ skirtomas į (2 pav.):

Tikslas: dienos tikslas ir užduotys.

Asmeninis tikslas: vartotojui pateikiamą individualių užduotis.

Grupė: veikla, kurią vykdyti galima kartu su mokiniais.

Refleksija: savęs įsivertinimo klausimynas, analizuojantis veiklos sėkmingumą ir padedantis besimokantiesiems atliglioti refleksiją.

2 pav. „PS.smile“ mobiliosios programėlės modulių sandara

